

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

زمان: ۹۰ دقیقه
تاریخ: ۱۵
موضوع: ۷۰ دقیقه

شماره نام خانوادگی	شماره ردیف	شماره برگه
شماره نام خانوادگی	شماره ردیف	شماره برگه

نیمسال دوم ۹۶-۹۷

پایه سوم ۵ ساله

پایه پنجم ۷ ساله

مهر مدرسه

کتابخانه:	۲۹۶۲/۱۴
تاریخ:	۱۳۹۷/۰۳/۳۱
موضوع:	عقاید استدلالی ۲
کتاب:	آموزش کلام اسلامی «سعدی مهر»
موضوع:	جلد اول: از ابتدای قدرت الهی تا پایان کتاب (ص ۲۲۸-۳۴۸) و جلد دوم: از ابتدای کتاب تا ابتدای بخش ششم (امامت) (ص ۱۱-۱۲۸)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرسه: شهرستان: استان:

۱- تقابل دو مفهوم قدرت و عجز از چه نوعی است؟ ج ۱ ص ۲۲۹

۰/۵

الف. تضاد ☐

ب. تناقض ☐

ج. تضاد ☐

د. ملکه و عدم ☒

۲- «وجود معلول بدون علت» و «شریک داشتن خداوند» به ترتیب چه نوع محالی هستند؟ ج ۱ ص ۲۳۳

۰/۵

الف. ذاتی - ذاتی ☐

ب. ذاتی - وقوعی ☐

ج. وقوعی - ذاتی ☐

د. وقوعی - وقوعی ☒

۳- کدام گزینه در مورد قضا و قدر نادرست است؟ ج ۱ ص ۳۲۸

۰/۵

الف. قضا و قدر عینی را می توان به صفت خالقیت بازگرداند. ☐

ب. قضا و قدر علمی از شئون خلق و ایجاد خداوند است. ☒

ج. قضا و قدر عینی با وجود اشیاء همراه است. ☐

د. قضا و قدر علمی بر وجود اشیاء مقدم است. ☐

۴- دلیل حکما بر ضرورت بعثت چیست؟ ج ۲ ص ۲۷

۰/۵

الف. نیاز به معارف و حیانی ☐

ب. دلیل لطف و حکمت ☐

ج. نیاز جامعه به قانون ☒

د. رسیدن به سعادت ☐

۵- اراده الهی قدیم است یا حادث؟ چرا؟ توضیح دهید. ج ۱ ص ۲۵۱ - ۲ نمره

۲

جواب: اراده الهی یا ذاتی است و یا فعلی:

اراده ذاتی، عین ذات خداوند است و لذا قدیم بودن ذات شامل آن نیز می شود.

اراده فعلی، از آن رو که از رابطه بین ذات و افعال الهی انتزاع می شود و یکی از طرفین این رابطه (یعنی فعل) حادث است، اراده نیز صفتی حادث خواهد بود.

۶- سه معنای کلی کلام الهی (لفظی، نفسی و فعلی) را تعریف کرده و بگویید کدام معنا مورد قبول متکلمان امامیه و معتزله نیست؟ ج ۱

۲

ص ۲۶۱ تا ۲۶۶ - ۲ نمره

جواب: لفظی: که مقصود از آن، همان حروف و اصواتی است که خداوند آن را در خارج ایجاد می کند تا مخاطبان را از مقصود خویش آگاه سازد.

نفسی: که مقصود از آن، معنایی قائم به ذات خداوند است که با علم و اراده تفاوت دارد و کلام لفظی از آن حکایت می کند.

فعلی: که عبارت است از مخلوقات خداوند از آن جهت که فعل اویند و از وجود و کمالات او حکایت می کنند.

در میان سه معنای فوق، معنای اول و سوم پذیرفته و قابل قبول است ولی معنای دوم قابل تصور نیست و نمی توان وجود چنین معنایی از کلام الهی را پذیرفت.

۷- حسن و قبح عقلی را اثبات کنید. ج ۱ ص ۲۹۹ - ۲ نمره

۲

جواب: عموم انسان‌ها، صرف نظر از اعتقادات دینی آنان، به نیکویی برخی از کارها (مانند عدل) و زشتی برخی دیگر (مانند ظلم) اعتراف دارند و در این مساله تفاوتی بین پیروان ادیان آسمانی و دیگران نیست. این اشتراک و توافق حاکی از آن است که عقل عمومی بشر مستقلاً می‌تواند درباره خوبی یا بدی برخی افعال داوری کند.

۲

۸- دلیل لطف که همان استدلال متکلمان بر ضرورت بعثت است را بنویسید. ج ۲ ص ۲۶ - ۲ نمره

جواب: وضع و ابلاغ احکام شرعی، لطفی است که زمینه را برای انجام تکالیف عقلی آماده می‌سازد و چون هر لطفی بر خداوند واجب است، وضع و ابلاغ احکام شرعی ضرورت می‌یابد و چون این کار، بدون بعثت انبیاء ممکن نیست بعثت پیامبران امری ضروری خواهد بود.

۱

۹- کرامت و ارهاص را تعریف نمایید. ج ۲ ص ۴۲ - ۱ نمره

جواب: کرامت: امری است که تمام ویژگی‌های معجزه را دارد جز آنکه با ادعای نبوت همراه نیست.

ارهاص: امور خارق‌العاده‌ای که در جهت تثبیت نبوت یک پیامبر، قبل از بعثت او به وقوع می‌پیوندد.

۱۰- در عبارت «و یجب فی النبی العصمة لیحصل الوثوق فیحصل الغرض و لوجوب متابعتة و ضدها و الانکار علیه» خواجه نصیر به چند

۲

دلیل بر عصمت انبیاء اشاره کرده است؟ ج ۲ ص ۷۶ - ۲ نمره

جواب: سه دلیل: ۱. حصول غرض بعثت در گرو اعتماد مردم بر پیامبران است و گناهکاری انبیاء سبب سلب اعتماد مردم می‌شود و نقض غرض است.

۲. گناهکاری انبیاء سبب می‌شود از یک سو بر مردم لازم باشد گناهان را انجام دهند (چون پیروی از پیامبر لازم است) و از یک سو، آن را ترک کنند (چون خداوند نهی کرده) در حالی که جمع کردن بین دو ضد ممکن نیست.

۳. از آنجایی که یکی از تکالیف عمومی مردم، نهی از منکر است. اگر پیامبر مرتکب گناه شود، بر مردم لازم است او را نهی کنند و این نهی موجب آزار پیامبر می‌گردد، در حالی که آزار او حرام است. بنابر این تجویز ارتکاب گناه از سوی پیامبر سبب می‌شود که یک عمل خاص هم بر مردم واجب باشد و هم حرام.

۲

۱۱- نظریه صرفه را بیان نمایید و آن را نقد کنید. ج ۲ ص ۹۹ و ۱۰۰ - ۲ نمره

جواب: بر پایه این نظریه، هر چند قرآن در جایگاه بسیار بلندی از فصاحت و بلاغت قرار دارد. به مرز اعجاز نمی‌رسد و آوردن کلامی همانند قرآن، خارج از حیطه قدرت بشر نیست، اما خداوند با قدرت خویش از این کار جلوگیری می‌کند.

نقد: ۱. این نظریه با ظاهر آیات تحدی ناسازگار است. ۲. لازمه نظریه صرفه آن است که مخالفانی که در صدد معارضه با قرآن بر می‌آیند، ممانعت الهی را، در درون خود، احساس کنند. ۳. لازمه نظریه صرفه آن است که پیش از بعثت، در میان عرب، کلامی معادل قرآن یافت شود.